

SAULUTĖS MOTYVO KŪRYBINĖS INTERPRETACIJOS

Inga Naujokienė
dailės mokytoja metodininkė

Jonavos Janinos Miščiukaitės meno mokykla
Jonavos Justino Vareikio progimnazija
Jonavos politechnikos mokykla

2026 m. birželio 12 d.

Kodėl pasirinktas saulutės motyvas?

- Saulutė – vienas ryškiausių lietuvių kryždirbystės simbolių.
- Joje dera forma, ornamentas ir ritmas.
- Aiški forma lengvai interpretuojama mokinių kūryboje.
- Tradicinis simbolis tampa šiuolaikinės kūrybos įkvėpimu.

Saulutė lietuvių kryždirbystėje

- XVIII–XIX a. Lietuvoje paplito geležiniai kryžiai ir kaltinės saulutės.
- Kompozicijose vyrauja apskritimas, spinduliai ir augaliniai motyvai.
- Kiekviena saulutė savita – skirtingo ritmo ir charakterio.
- Saulutė simbolizuoja šviesą, gyvybę ir apsaugą.

Saulutės motyvo panaudojimas padeda

- Pažinti lietuvių tautodaile.
- Analizuoti ornamentą.
- Lavinti kompozicinius gebėjimus.
- Kūrybiškai interpretuoti tradicinį simbolį.

Kūrybinės veiklos tikslai

- Pažinti lietuvių kryždirbystės ornamentiką.
- Analizuoti formą ir ritmą.
- Kūrybiškai interpretuoti tradicinį simbolį.
- Išbandyti skirtingas meninės raiškos priemones.

Pamokų eiga

Teorija

Stebėjimas

Analizavimas

Eskizo piešimas

Piešinys arba karpinys

Kūrybinė interpretacija

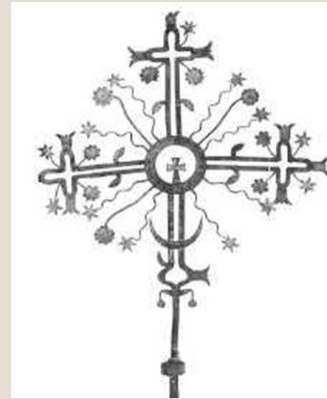
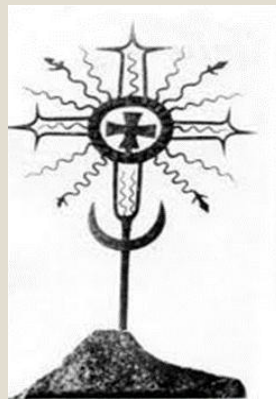
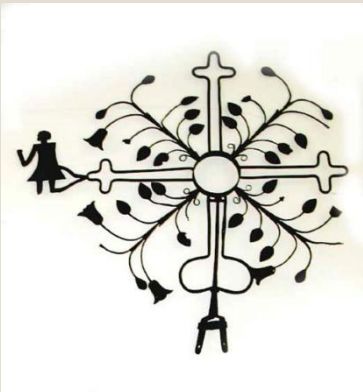
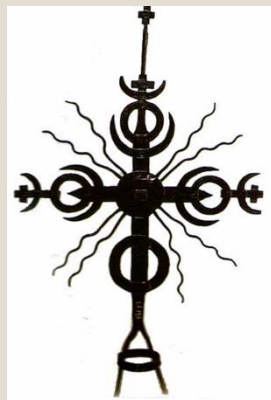
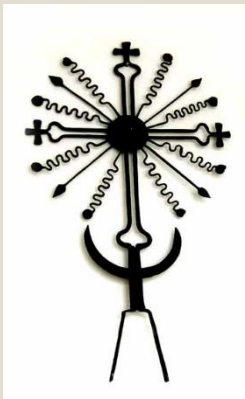

Refleksija

Teorinė dalis

- Saulės simbolio aptarimas.
- Saulutė kryždirbystėje.
- Baltų ir krikščioniškoji simbolika.

*Lietuvių kryždirbystėje saulės simbolika siekia
gilią istoriją ir įprasmina šviesą, gerumą,
amžinybę bei apsaugą*

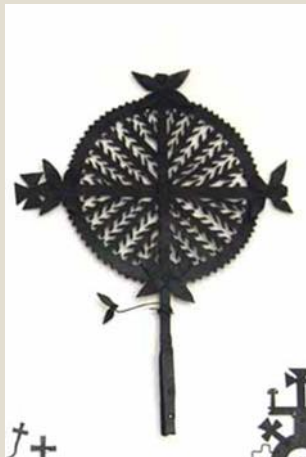

Kryždirbystė

- Kryžiai buvo ne tik drožiami, bet ir kaldinami iš geležies.
- XVIII – XIX a. visoje Lietuvoje paplito geležiniai kryžiai, vadinami saulutėmis.
- Tradiciniai lietuviški kryžiai – tai unikalūs statiniai, jungiantys architektūros, skulptūros, kalvystės, kartais net tapybos elementus.
- Lietuvos kryždirbystė 2001 m. įrašyta į UNESCO paveldo – didžiausių pasaulio dvasinių vertybių – sąrašą.

Kryžiai dekoruoti baltų ir krikščioniškais simboliais

Geležinių kryžių dekore susipina mėnuliai, žvaigždės, apskritimai – saulės pačiame centre ir iš jų išaugantys spinduliai – žalčiukai, šakelės su lapais, gėlių žiedais (pasaulio medžio simbolis).

Praktinė dalis

Mokiniai kūrė individualias saulutės interpretacijas, remdamiesi lietuvių kryždirbystės pavyzdžiais. Kūrybai buvo naudojamos gėrimų skardinės, o užduotys diferencijuotos atsižvelgiant į mokinių gebėjimus ir darbo saugos reikalavimus.

Mokiniai tyrinėjo:

- Apskritimą;
- spindulių ritmą;
- ornamentų pasikartojimą;
- augalinius motyvus;
- metalo plastines savybes.

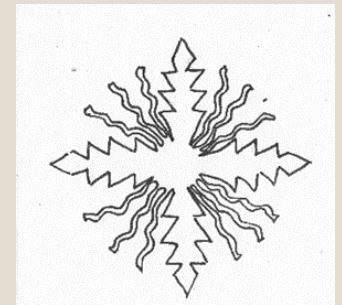
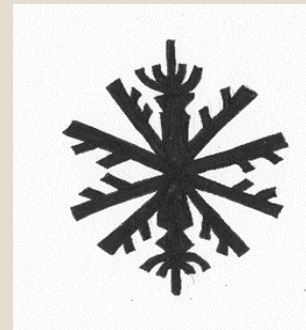
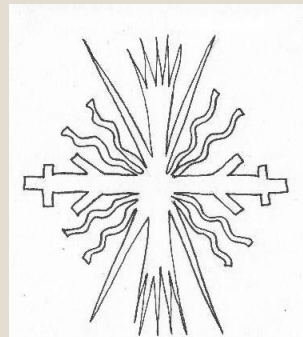
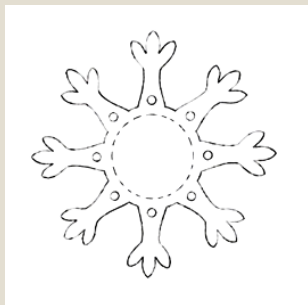
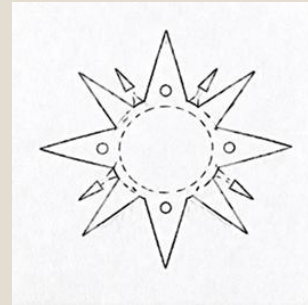
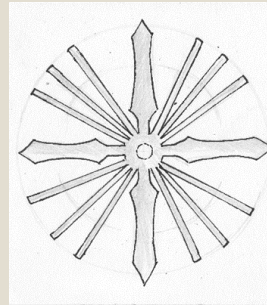
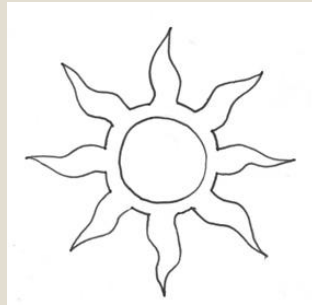
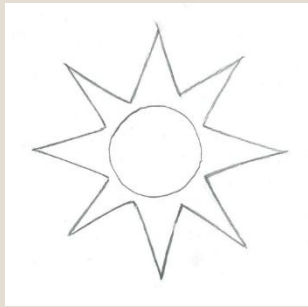
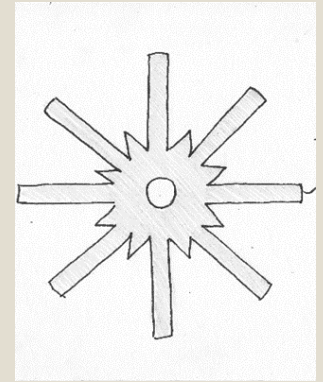
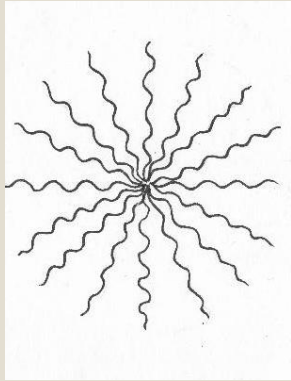
Naudotos priemonės:

- Pieštukai ir popierius eskizams;
- gėrimų skardinės;
- žirkutės;
- liniuotė ir žymėjimo priemonės.

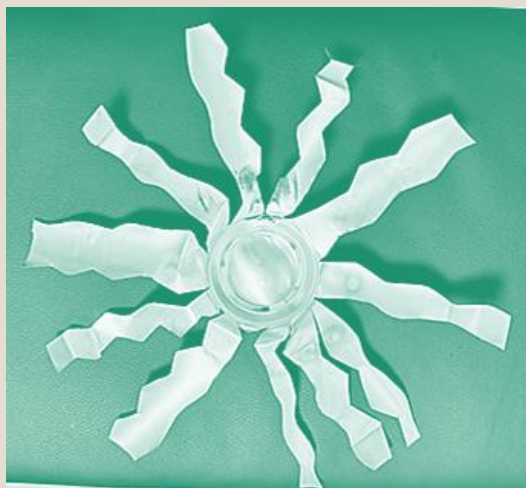
Mokinių kūrybiniai sprendimai

- Piešiniuose atsiskleidė ornamentų įvairovė.
- Skardinių karpiniuose išryškėjo metalo plastika ir šviesos atspindžiai.
- Kiekvienas darbas tapo savita saulutės interpretacija.

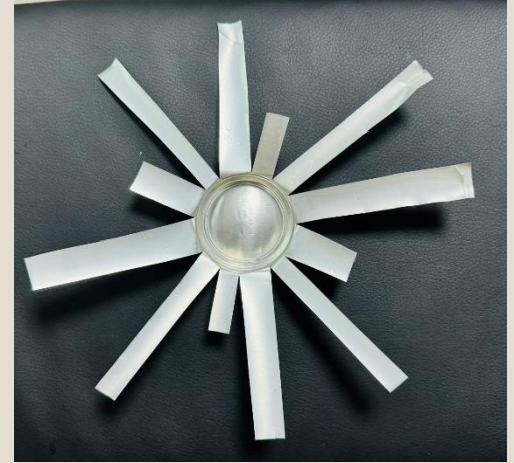
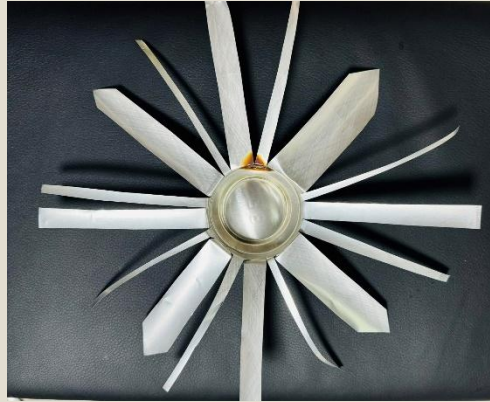
Pieštos saulutės

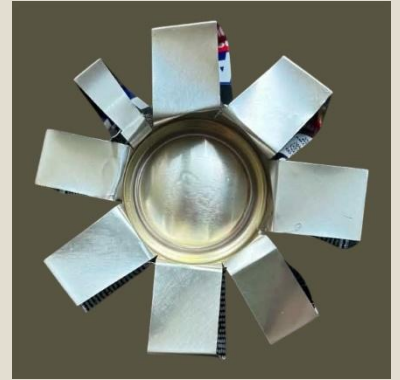
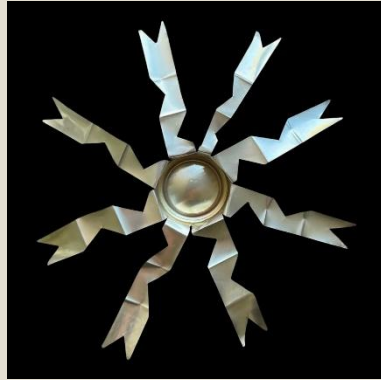
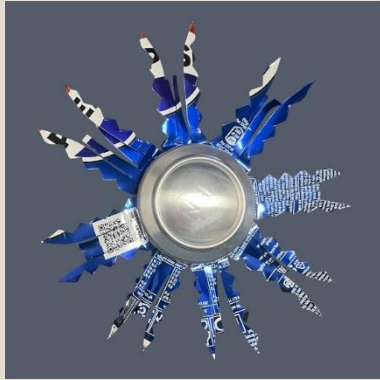
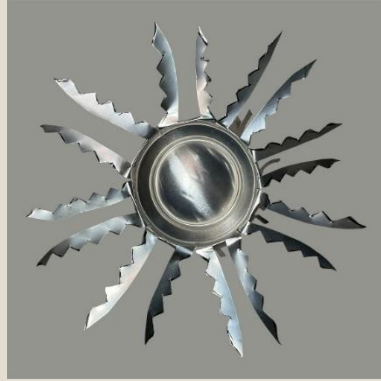

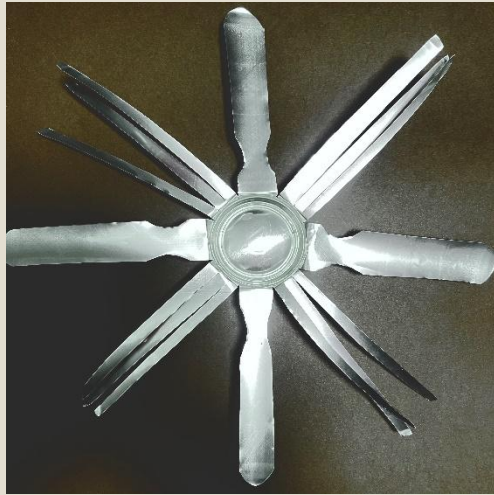
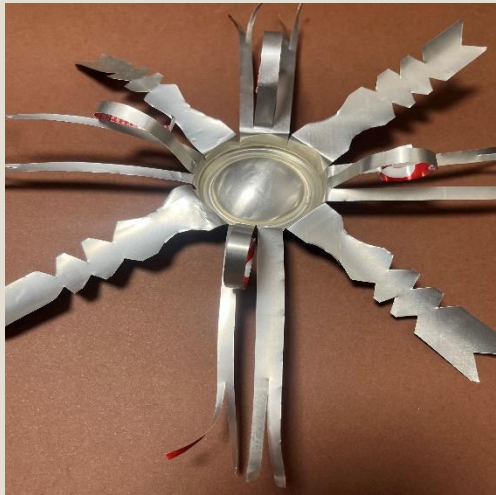
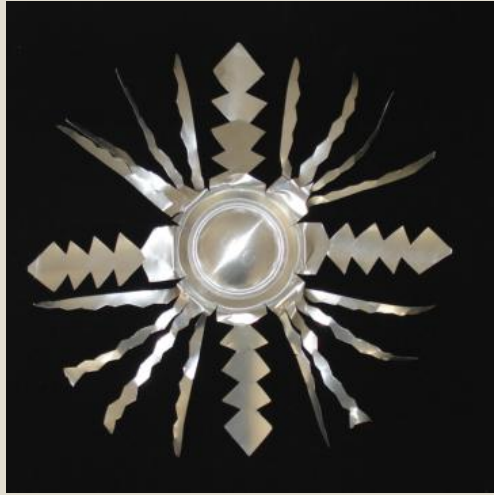
Saulutės iš antrinės žaliavos

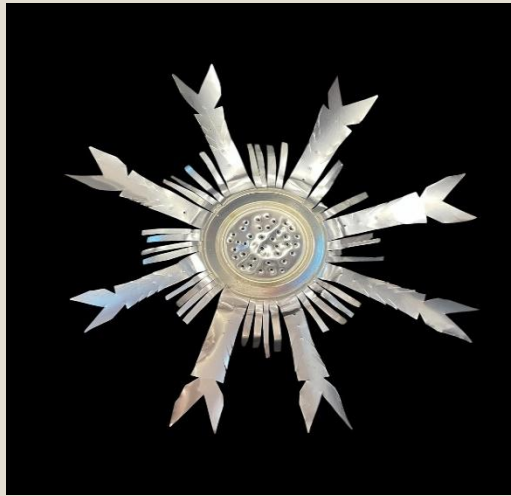
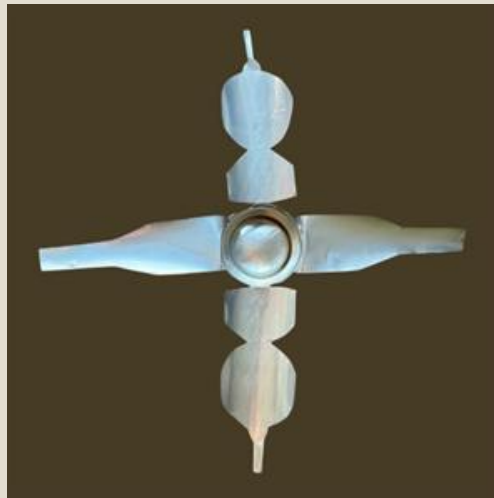
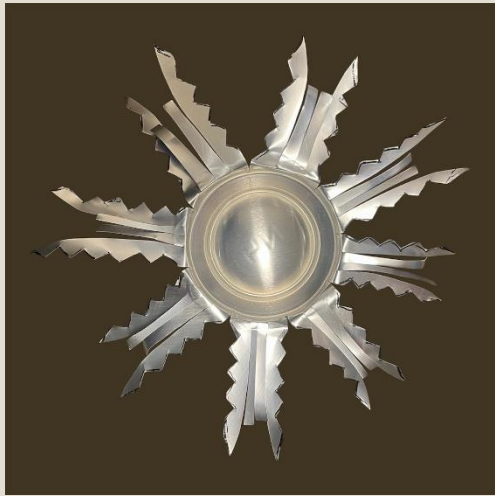

Mokinių darbų galerija

Refleksija

Pamokos pabaigoje mokiniai pristatė savo kūriniai ir aptarė kūrybinį procesą. Jie suprato, kad tradicinis simbolis gali įgyti naują prasmę per asmeninę interpretaciją, o darbas su skirtingomis medžiagomis skatina kūrybiškumą ir saviraišką.

Asmeninės išvalgos

Saulutės motyvas dailės pamokoje tampa ne tik pažintimi su lietuvių kryždirbyste, bet ir kūrybiniu eksperimentu. Piešiniai ir karpiniai iš antrinių žaliavų leidžia mokiniams tradicinį simbolį interpretuoti šiuolaikiškai ir atrasti savitą ryšį su kultūros paveldu.

***Tradicionis simbolis gali tapti šiuolaikinės
kūrybos įkvėpimu.***

Linkiu gražių ir prasmingų idėjų.

Ačiū už dėmesį.

Saulutės motyvo kūrybinės interpretacijos

Inga Naujokienė
dailės mokytoja metodininkė

- Jonavos Janinos Miščiukaitės meno mokykla
  - Jonavos Justino Vareikio progimnazija
    - Jonavos politechnikos mokykla

2026 m. birželio 12 d.